

ZOEK DE BREEDTE OP!

Woorden doen ertoe:
**WAARDERENDE TAAL
VOOR HET ONDERWIJS**

Het vervolgonderwijs moeten we gaan zien als een brede waaier van mogelijkheden en leerroutes die gelijkwaardig naast elkaar staan. Dat is waar Robbert Dijkgraaf, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, regelmatig voor pleit. Als Utrechtse en landelijke partijen in het mbo-veld staan we hier helemaal achter. Ook wij maken ons hard voor meer waardering voor het mbo en de mbo-studenten. Daarom vinden we het tijd om het idee van de waaier – met elkaar – om te zetten in concrete acties.

WOORDEN DOEN ERTOE: WAARDERENDE TAAL VOOR HET ONDERWIJS

Een belangrijke stap is dat we de verschillende onderwijsvormen niet alleen als gelijkwaardig zien, maar er ook zo over praten. Gelijkwaardigheid zit 'm namelijk ook in taal. Spreken over 'hoger' en 'middelbaar' zorgt voor een hiërarchisch beeld, en draagt bij aan een onterecht stigma van het mbo. Officiële benamingen voor het mbo, hbo en wo moeten komen van het ministerie van OCW, maar dat is niet genoeg. Het gaat namelijk ook om termen als 'op- en afstromen' en 'hoog- of laagopgeleid', en hoe er algemeen over het mbo wordt gesproken.

Zo wordt er bijvoorbeeld vaak onterecht onderscheid gemaakt tussen de studenten en richtingen in het vervolgonderwijs wanneer het over het mbo, hbo en wo gaat. Dit taalgebruik en de ideeën die daaraan ten grondslag liggen, hebben gevolgen voor jongeren: denk aan uitsluiting, prestatiedruk en een negatiever zelfbeeld. Dat pakken we in Utrecht al aan, en we willen de rest van Nederland oproepen om ook concrete stappen te zetten naar een brede blik op gelijkwaardige onderwijsvormen.

Voor taalgebruik waarmee we het mbo op waarde schatten, volgen we in de eerste plaats de wensen en behoeften die jongeren zelf aangeven. De taalgids van het LAKS is daarbij een leidraad. In deze gids doen jongeren zelf voorstellen voor inclusief taalgebruik.

Deze oproep volgen we graag en hun voorstellen vertalen we door. De oordelende termen schrappen we. En we willen ervan af dat er vaak onnodig onderscheid wordt gemaakt tussen de studenten en richtingen in het vervolgonderwijs. In de praktijk praten wij, de ondertekende partijen, bijvoorbeeld over:

- 'het vervolgonderwijs' in plaats van 'het mbo en het hoger onderwijs';
- 'het hbo en wo' in plaats van 'het hoger onderwijs';
- 'mbo-/hbo-/wo-opgeleid' in plaats van 'hoogopgeleid/laagopgeleid';
- 'doorstromen' in plaats van 'op- en afstromen';
- 'studenten' in plaats van 'mbo-leerlingen';
- 'onderwijsrichting', 'opleidingsvorm' of 'mbo-/hbo-/wo-opleiding' in plaats van 'opleidingsniveau'.

Zo stimuleren we en oordelen we niet. Simpelweg omdat alle studenten evenveel waard zijn.

ONZE OPROEP

De brede maatschappelijke verandering kunnen we niet alleen waarmaken. De hele samenleving zal een knop om moeten zetten. Iedereen moet bewuster omgaan met taal, vooral als met kinderen, leerlingen en studenten over opleidingen wordt gepraat. Daarnaast vragen we een aantal cruciale partners om extra stappen te zetten. Hierover gaan we actief en continu het gesprek aan. Zo doen

we, ieder vanuit onze eigen rol en verantwoordelijkheid, meer recht aan de kwaliteiten, interesses en talenten van alle jongeren en de diversiteit van de arbeidsmarkt. Samen zorgen wij voor een sterkere positie van het mbo en meer waardering voor onderwijs in de volle breedte – en daarmee voor een positieve maatschappelijke verandering.

WIJ ROEPEN HET MINISTERIE VAN OCW OP om ook met en in hun taalgebruik te laten blijken dat het mbo een gelijkwaardige positie heeft. Concreet vragen we het ministerie om, in afwachting van mogelijke nieuwe benamingen voor het mbo en het hbo, voortaan op inclusieve en waarderende manier te spreken over leerroutes en onderwijs richtingen. Daarbij gaat het om de bredere terminologie in en over het onderwijs. Denk aan schooladviezen, doorstroom en het onderscheid – dat vaak nog onnodig wordt gemaakt – tussen het mbo, hbo en wo. Er is geen 'hogere' of 'middelbaar' onderwijs: alle leerroutes en onderwijsrichtingen zijn gelijkwaardig.

WIJ ROEPEN DE POLITIEKE PARTIJEN OP om het goede voorbeeld te geven: gebruik taal waarmee niemand wordt uitgesloten en laat dit zien – van initiatiefvoorstellen tot Kamerdebatten.

WIJ ROEPEN GEMEENTEN IN HET HELE LAND OP om voortaan op een zelfde waarderende manier te spreken over alle leerroutes en onderwijsrichtingen.

WIJ ROEPEN ONDERWIJSINSTELLINGEN OP om met personeel, ouders en leerlingen of studenten te praten over de kracht van taal. Weet waar jongeren behoefte aan hebben, ook als het gaat om communicatie over schooladviezen op de basisschool.

WIJ ROEPEN STUDENTEN OP om elkaar te waarderen om elkaars kwaliteiten, in taal en in onderlinge verbinding. Wij vragen studentenorganisaties om het goede voorbeeld te geven.

WIJ ROEPEN MEDIA EN ONDERZOEKERS OP om zich bewust te zijn van hun grote invloed op beeldvorming, taal en toon: stel feiten centraal en koppel geen waarde aan opleidingsvormen en -richtingen.

WIJ ROEPEN WERKGEVERS OP om bij hun zoektocht naar nieuwe medewerkers alle kandidaten mee te nemen. Kijk naar de deskundigheid die nodig is en niet naar 'werk- en denkniveau' op basis van opleiding.

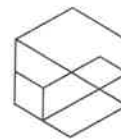
ONDERTEKEND DOOR:

Dennis de Vries
Wethouder mbo
Namens het college van B&W
Gemeente Utrecht

Menno Adelaar
Student Grafisch Lyceum Utrecht
Mbo-studentenraad SR030

NIMETO

Henk Vermeulen
Voorzitter College van Bestuur
Nimeto Utrecht

Sandra Beentjes
Voorzitter College van Bestuur
Grafisch Lyceum Utrecht

Joany Krijt
Voorzitter College van Bestuur
MBO Utrecht

Johan Spronk
Voorzitter College van Bestuur
ROC Midden Nederland

Adnan Tekin
Voorzitter
MBO Raad

Celine van Bronswijk
Penningmeester
Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs

ONDERSTEUND DOOR:

Rafke Hagenaars
Voorzitter
Landelijk Actie Komitee Scholieren

Andrew Niemeijer
Voorzitter
Leraren van het Jaar

Anko van Hoepen
Voorzitter
Utrechtse Onderwijsagenda